

ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORIAUS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 223 7310, faks. (8 5) 223 7311, el. p. zeit@zeit.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288692340

2017-06-20

REKOMENDACIJA DĖL FOTOGRAFAVIMO VIEŠOJE VIETOJE IR NUOTRAUKŲ PUBLIKAVIMO

Fotografavimas viešoje vietoje savaime nereiškia, kad negali būti pažeista asmens teisė į atvaizdą ir nesudaro pagrindo manyti, jog galima fotografuoti bet ką, bet kaip ir bet kada, ignoruojant fotografuojamą asmenį ir jo valią. Teisės normos, leidžiančios asmenį fotografuoti be jo sutikimo, negali būti taikomos tik formaliai, pavyzdžiui, remiantis tuo, jog buvo fotografuota ne privačioje, o viešoje vietoje.

Įsibėgėjus vasaros sezonui, viešoje erdvėje pastebima tendencija skelbti nuotraukas iš žmonių susibūrimo, poilsio vietų, ypatingai paplūdimių. Dažnai paskelbtų nuotraukų turinys kelia abejonių dėl fotografuojamų asmenų valios paisymo ir deramos pagarbos žmogui. Fotografui, norint įamžinti poilsio akimirką, kuomet karštą vasaros dieną asmuo leidžia paplūdimyje, **derėtų pasiteirauti**, ar jis sutinka būti fotografuojamas, taip pat, ar sutinka su tokios nuotraukos viešu publikavimu. Viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) atstovai, nuolat renkantis ir rengiantys informaciją, žino (ar turėtų žinoti) jų vykdomos veiklos ribas. Teismų praktikoje konstatuota, kad net ir viešoje vietoje esantis asmuo turi teisę išreikšti savo nenorą būti fotografuojamas ir jo valia turi būti gerbiama, nes būdamas viešoje vietoje jis nepraranda savo individualumo ir privatumo.

Be to, asmens nuotraukos viešas paskelbimas visuomenės informavimo priemonėje kartu su asmens garbę ir orumą galinčia pažeminti, įžeisti informacija gali būti pripažįstamas asmens neturtinių teisių pažeidimu, pavyzdžiui, asmuo, nufotografuotas paplūdimyje, besideginantis, nors ir viešoje vietoje, tačiau tokioje situacijoje, padėtyje (pozoje), kurioje joks protingas žmogus nenorėtų būti fotografuojamas. Tokiais atvejais negalima ignoruoti fotografuojamo asmens požiūrio į fotografavimą.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame:**

- fotografuoti asmenį jam matant ir suvokiant, jog yra fotografuojamas;
- nefotografuoti slapta;
- sudaryti galimybę išreikšti savo valią dėl fotografavimo ir nuotraukų publikavimo;
- nefotografuoti asmens situacijose, galinčiose jį pažeminti, įžeisti, kompromituoti.

Kilus klausimams kviečiame konsultuotis.

Žurnalistų etikos inspektore

Gražina Ramanauskaitė-Tiumenevienė